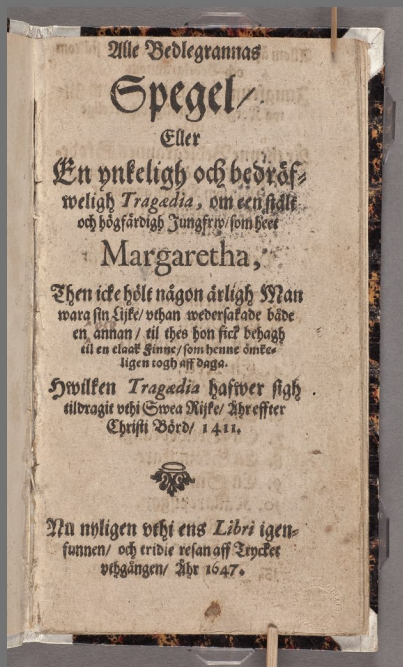

Alle bedlegrannas spegel,

:

Tryck // F1700 / 2255

Tillkomstår 1647.

Digitaliserad år 2016

National Library
of Sweden

Alle Bedlegrannas

Spegel/

Eller

En ynkeligh och bedröf-
weligh *Tragedia*, om een stolt
och högfärdigh Jungfru/ som heet

Margaretha,

Then icke hölt någon ärligh Man
wara sin Lijte/ vthan wedersakade både
en annan / til thes hon fick behagh
til en elakt Sinne/ som henne ömkes
ligen togh aff daga.

Hwilken *Tragedia* hafwer sigh
tildragit vchi Svea Rike/ Åhr effter
Christi Dörd/ 1411.

Nu nyligen vchi ens *Libri* igen-
funnen/ och tridie resan aff Trycket
vchgången/ Åhr 1647.

Allom ährebarnom / högfärdigom / skåltom
och Bedelgrannom

Jungfrum och Pügom / som gif-
wa Korgen äth ährlige och redelige
Män /

Är thenne Bedlegrannes Skode-
Spegel aff them öfwerbemålte ährlige
Män som Korgen anammat
hafwa / dedicerat och
offererat.

Personernas Namn som
agera.

1. Jungfrun eller Pügan.
2. En Präst.
3. En Klocllegiätare.
4. En Koel.
5. En Hoffman.
6. En Skräddare.
7. En Bondedrång.
8. En Skomatare.
9. En Smedh.
10. Källarepügan.
11. En Köpman.
12. En Finne.
13. Jungfrunes Dräng.

LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF
TORONTO

H
Och th
En
Och
Litt
Så tild
Som
Ne een
Blef
Aff G
Med
Aff h
Och
När ho
Båtl
Doch p
Thet
Jöfkt ti
Som
Sedan
på sa
Then te
på sic
Then f
Ly h
Skädda
Then
Then si
Och p
Then si
Then
Then a
Och
Then n
Aff b

PROLOGUS.

Söge/ Låge/ Tjänare och Strij/
 Eder alle tilbinde wij/
 Mycken Lycka/ Stridh och Strångång/
 Här effter vthi tänder lång/
 Och ther hoos wille eder kungöra/
 En ömkeligh Tragadia som i få höra:
 Och Ihr effter Christi Födelse:
 Ett Tusend Syrahundrade Ellofwe/
 Så tildrogh sigh v. hi Swerjes Land/
 Som och nu aunorstådes hånda Kan/
 At een Jungfrew aff åhrlich Blodh/
 Bless född aff Föråldrar godh/
 Aff Gudh bless skapat vthan meen/
 Medh v. värttes Sägning reen/
 Aff hwilket hon högfärdigh bleff/
 Och sigh sielff på Obistånd drefte.
 När hon til Manna wuxen war/
 Bårteck mången til henne baar/
 Doch på itt godt och åhrligt sätt/
 Thet och medh Skål kunde wars rått.
 Först tilböd; henne en Präst wållård/
 Som icke foot medh någon flård:
 Sedan en Kloctegintare from/
 På samma Årende til henne kom.
 Then tredie en Rod'er war/
 På sitt Wårff fick och ond Swar/
 Then fierde war en Hoffman/
 Ly heller henne medh Gunst sann.
 Skåddare Gesell war then femte/
 Then hon skamligh neder dämpte/
 Then siette war en Bonde Drång/
 Och på sitt Wårff fick en wårdigh Skång/
 Then siunde en Skomakere war/
 Then och fick Snubbor och elaa' Swar/
 Then åttonde en Smeder from/
 Och på samma Årende kom.
 Then nionde en Röpman rijk/
 Aff henne och fick Swaren slijk.

Ytterst och sifst fröjade en Sinne/
Til honom slogh Jungfrun sitt sinne/
Och honom synnerligh wäl behagar/
Och til sin käre Man tager.
Korteligen haat iagh nu vprepetera/
Hur Tragadien skal blifwa agera.
Men när thet ställes i sielfwa Wårte/
Så kunnen i then bättre förmärka/
Hwarföre begäre wij ganska fläteligh/
At Hörarne wille ställa sig/
En lätten stund stilla och tysta/
Och på wår Tragadia see och lysna/
Låter eder alsintet förlängia/
Thet skal strax begynnas och så en enda.

Jungfrun säger :

Al Ch Herre Gudh hwad iagh är rijk/
Ingen i Werlden är migh lik/
Iagh är dätjelig om Armar och Händer/
Theslikes om Läär och Länder/
Iagh är och dätjelig om Ansichte och Häär/
Han är wäl behållen som migh får/
Mitt Namn är Margaretha,
Thet skönesta man kan vpleta/
Skal iagh taga migh före at wandra/
Efter iagh är dätjeligare än alla andra/
Så får iagh migh en Man som är migh lik/
Ingen skal finnas i Werlden slik.

Här kommer en Präst och fröjar.

Gudz fröjdh Gudz fröjdh och så godh Dag/
Så plågar man helsa efter Mofi Lag/
Och låter eder käre Jungfrw förnimma/
Hwad iagh hafwer i Hagh och Sinne/
Sörtty är til eder mitt Begär/
At i welen wara mhn Ziertans Kär/
Efter i ären så wänn een Möd/
Begärar iagh medh eder leswa och döo/
Efter

Effter min Zugh mände til eder stå/
Begårar iagh eder til Zustru få/
Och lefwa samman medh Ahra och Tuchtan/
Och afå Barn vthi Gudz Fruchtan/
Effter iagheen sådan Begåran haar/
Förmodar iagh aff eder itt godi Swar.

Jungfrun swarar.

Jagh wil eder swara som iagh kan/
Såger migh först hwad i åren för en Man/
Effter i hafwa en Kappa så lång/
Och åre så stålte vthi eder Gång.

Pråsten swarar.

För eder wil iagh mitt Kall kungöra/
Jagh plågar then Christeliga Låran föra/
Jagh predikar Gudz Ord med åhra och dygd/
Therföre begår iag eer min hiertans frögd.

Jungfrun swarar.

Pråster plåga så länge Ordet låra/
Til thes the hafwa intet förtåra.
Jagh weet icke huru thet må wara fatt/
Pråster skole så wål som Bønder göra Skat.

Pråsten.

Ja Pråster plåga för Altare stå/
Ther medh kunna the sijn Gødo få/
Ther och både messa och siunga/
Så wål för gamla som för ynga/
Theslikes låsa the i sijn Book/
Therföre så the aff Gudi Gødo nook/
The så både Ost och Kaka/
Sådant lyster Ehr får Jungfrw smaka.

Jungfrun.

Jagh eder intet annat säija kan/
Eder behagar migh intet til Man/
Ty Pråster hafwa Bekymmer om sin Låra/
Zustrun skal Omsorgh i Zuset båra/
Therföre seer eder om på en annan stadh/
Til eder hafwer iagh intet behagh.

A ij

Prå

Prästen.

Ja/ ja tu stälte Jungfrw/
Iagh är altidh så godh som tu/
Iagh är likwist en Prästeman/
När tu kan blifwa en förbannat Stam.

Här frthar en Klokegiutare.

J Sköne Jungfrw sitter i fredh/
Så ar helsa är min Sedh/
Iagh är hjt kommen för then skul/
At i åren däteligh och dygdeful/
Iagh måtte öfwer Wain och Land fara/
At iagh måtte eder til ächts taga/
Ey mände iagh så länge wandra/
At iagh skulle the älska öfwer alla andra/
J stolen mjäna Agodelar åmintu/
Iagh är then som Klocker kan giuta/
Thet iagh säger är wist och sant/
The Klocker plåga gå på Distant/
J Swärje skal aff migh een Klocka göras/
Hundrade Mjler skal hon höras.

Jungfrun swarar.

Iagh eder intet annat swara kan/
J kunnen Embete som en skön Man/
Men wil tu min käre Wän troo/
Iagh wil icke pissa Wain på tin Skoo/
Theföre må tu hådan draga/
Tigh kan iagh slått intet behaga.

Klokegiutaren.

Käre Jungfrw gifwer migh gott Beske/
Swaret migh wäl och blifwer ey wree.

Jungfrun.

Edert Embete är göra Klocker och Strängia/
Tu stäl så mycken Koppur at tu må hängia/
Theföre dragh bort från migh/
Annat Beske gifwer iagh icke tigh.

Klocker

Klockegiutaren.

Nej hafwer iagh fått aff tigh i Dagh/
Gudh gifwe tu sänge en slemmare än iagh/
Illa mände iagh hüt gå/
At iagh skulle Kalffstin få.

Här kommer en Kock och skjar.

Iagh säger Gudz fröjd och så godh Dagh/
En Jungfrew Wän här kommer iagh.

I sitten i Gudz fröjd minn Jungfrew hwijt/
Sör eder skal kom iagh hüt/

Om thet kunde effter minn Wilja gå/
Begärar iagh eder til ächta så/

Och äiska eder sör mitt Wäff/

Så länge Gudh spaar mitt unga Luff/
Hwad iagh säger thet är wist/

Iagh wil thet hålla vthan List.

Jungfrun.

Tu hafwer talat som en ährligh Man/
Bäre sågh migh hwad för Embete tu kan.

Kocken.

Bäre Jungfrew sager och smock/
Iagh är en godh MästerKock/

Och står i Köket hwar Dagh/
Et sådant Embete kan iagh/

Iagh troor eder skal sådant behaga/
I alla edra Luffsdagar.

Jungfrun.

Ibland all Embete hafwer iagh förståt/
At Kockar plåga fylla sikh medh Slott/

The plåga gärna så laga/
At the thet seeta aff Steken taga.

Kocken.

Ach Jungfrew talex icke så/
Vthan låter migh godh Swar så/

Om Dagen plågar iagh siuda och steka/
Och om Natten medh Jungfrun leka/

Sådant menar iagh eder lystet höra/
Then Konsten kan iagh wäl göra.

Jungfrun.

Dragh tin Koos iagh säger tigh til/
Iagh tigh intet hafwa wil/
Iagh måtte wara een förbannat toka/
Skulle iagh icke sielf kunna toka.

Kocken.

O huru högfärdigh ästu nu/
Tu menar ingen är så godh som du/
Du tänker på then ypperste Man/
Som i Werlden wara kan/
Thetta säger iagh i thetta sinn/
Lyckan kan sigh snart wända omkring/
När tu tänker på then tigh är bäst/
På endalychten får tu then tigh är wärst/
Thet plågar altjdh så gå til/
Then achte nu som achta wil /
Then Pöga som är Bedelegan/
Får alment en elak Man/
Wil tu märkia mitt Ord grant/
Skal tu förnimma thet är sant/
Här medh låter iagh tigh nu höra/
Mera Ahra wil iagh tigh aldrigh göra.

Jungfrun.

Dragh tin Koos din länge Best/
Iagh säger tigh til så mycke tu west/
Thet wore rätt illa på min sann/
At iagh icke fick en Rock til Man/
Ney thet skal så gå til/
En yppare Man iagh hafwa wil.

Kocken.

Thet måtte see migh och honom til hey/
At Blockegintaren och iagh singe ney/
Thet hafwer iagh nu förfarit/
Thet hade bättre hemma warit/
At iagh skulle så then Sorgen/
Och så snart slippa genom Sorgen.

Här

Hår frjår en Ryttare.

Min sköne Jungfrew håll och säll/
Iagh önskar eder fara mycket wål/
En wänligh Bön mände iagh til eder hafwa/
Om thet kunde lagh för migh taga/
Efter j åren een så stälts Jungfrew/
Begårar iagh eder til åhta nu/
En tapper Ryttare mände iagh wara/
Then för Sienden bår ingen fara/
Swad willen j til mijn Bön swara/
Giswer migh Swat som migh behagar.

Jungfrun.

Swad skulle iagh medhen Ryttare göra/
Som Byssor och Spiut moot Sienden föra/
The kunna honom snart förgöra/
Sådant Spel wü offta see och höra/
Theslukes hafwa the een Zora hwar dagh/
Thet är Hofmäns och Knechtars lagh/
At taga medh Wäld och Macht/
Närthe åre på Sält och Macht.

Ryttaren.

Tu wist en stemmare och wårre sår/
Som tigh hwar dagh niz Tiärtampen slår/
Ty then som alla wil försma/
The plåga elakan Måka få/
Swilket och tigh see kan/
Tu leda förbannade Kam/
Men thet må i sitt wårde blifwa/
Iagh wil migh hådan rjda.

Hår frjår en Stråddare.

Gitter i Guds frjdh mijn Jungfrew kåra /
Eder begårar lagh med dygd och åhra/
Medh eder lystet migh leswa och döo/
Swad swara j här til mijn wånna Mōo.

Jungfrun.

Iagh wil eder snart och wål swara/
Om j kunnen then Konst migh behagar.

Skräddaren.

Jagh är then som Kläder kan syy/
Sör hwilket iag får penningar i hwar By.

Jungfrun.

Swad skulle iagh medh en Stufwegris/
Som altidh sitter på Bordet och sjs/
Ney packa tigh hådan tu Klippeklut/
Tu klipper så myckit som Kastas vth/
Skräddaren plågar ulla stärs/
Och halffparten i Jaggone båra/
Måsteparten ståla the hwar the syy/
Ther wetta alla i wår By.
Skabbota och Klådota mände the wara/
Therföre bår Jungfrun för them sabra/
Dragh tin kooos och ån fulsnart/
Packa tigh hådan medh en fart.

Skräddaren.

Tilförenne hafwer iagh Allfogh bedrifwit/
Men nu måtte iagh heller hemma blifwit/
An låta migh här så vthstamma/
Efter migh så många kånna/
En sådan Slåperumpa kan iagh så/
Som altidh wil feet om Munnen gå/
Jagh kan så en bättre än tu/
Tu weet icke min Lycka ännu.

Här serjar en Bondedrång.

Godh dagh godh dagh min Jungfru from/
Länge haare iagh reest för ån iagh kom/
Mitt Årende mände til eder wara/
Jagh wil eder til Sustru hafwa.

Jungfrun.

Swad för Embete kan tu göra/
Låt migh ther först så höra.

Bonedrången.

Jagh plågar Plogen drifwa och föra/
Ther medh kan iagh Sustru och Barn föda.

Junga

Jungfrun.

Swad skulle iagh medh en Bondedrång/
Ney drag hem och bruka tin Åker och Ång/
Och låt migh Sammet och Silke spinna/
Om tigh mände iagh om Natten drömma/
At tu skulle hafwa itt sådant Modh/
Och dårswas tala medh migh itt Ord/
Iagh wil icke på tigh medh Ogonen see/
Nycker mindre någon Gunst betee/
Therfore packa tigh hådan fort/
Tiänar dröiff honom vth om wår Port.

Bonedrången.

Iagh wil hådan från tigh gå/
Gudh gifwe tu kunne en wårre så.
Swilket och vthan twiſwel ſkeer/
Efter tu alla förachtar och åthleer.

Hår frjar en Skomakare.

En ewigh Lycko och Wålfärd/
Then i kåre Jungfrw åre wård/
Efter j åren så wån cen Måd/
Begårar iagh medh eder leſwa och död/
Mitt Ball och Embete wil iagh framföra/
Iagh kan både Stöſtor och Skoor göra.

Jungfrun.

O Gudh migh för sådant bewara/
Som Tiära och Beck medh Händerna taga/
Skulle tu komma widh min hwita Kropp/
Tu som är swarter som en Korp/
Skulle tu medh Jungfrun lecka/
Tu mände henne både swårta och becka/
Hon som ſtijn som Solen Klara/
Och tu swarter som Jorden månd wara.
Therfore dragh tigh hådan medh en haſt/
Bör Tiänare ſlå honom vth med en Qwaſt.

Tiänaren.

Efter eder Befalning iagh göra wil/
Iagh lägger ån tå itt Slagh ther til/

At han icke ther åt skal lee/
Swad Gunst i mände honom betee.
Skomakaren.

Tu är swära högfärdigh i ditt Taal/
Tu tor wäl få en stennare Karl/
Wäl kan iagh mijn Måka få/
Andoch tu mände migh försmå/
Tu skal wetta iagh säger sant/
Mins thenna min Ord grant/
Många hafwa så stälta warit/
Och på sidstonne illa farit/
Swillet och tigh skee kan/
Tu lede och förbannade kan.

Här frttar en Smedh.

Iagh säger Gudz frjdh och godh dagh/
Så at helsa är mitt lagh/
Här kommer iagh en smocker Man/
Och begärrar eder til ächta försan/
Iagh skal ey Ehr banna eller hårdraga/
Vthan hwar Natt i Sammen taga/
Samt föda och klåda ther bästa iagh kan/
Som thet bör en ährligh Man.

Jungfrun.

Ach Gudh i åren wist en Smedh/
Emedan i åren så swart och leedh.

Smeden.

Iagh plågar stå i min Kammar/
Blåsa och slå medh min Hammar/
Och medh mine många Hammarlagh/
Tiänar iagh migh Penningar hwar dagh/
Och medh min granna och grofwa Kasp/
Tiänar iagh Penningar medh en hast/
Thet wetta våra Stadzprästar/
Iagh plågar bota theras Hästar.
Både för Sibes och andra Soot/
Ther medh tiänar iagh Penningar nogh.

Junge

Jungfrun.

Tofwer två Dagar här qwar/
Så stolen i så godh Swar.

Smeden.

Hey iagh nu wist på Krogen går/
Och seer åth om iagh något Öl får/
Sör Püga som plågar i Källaren löpa/
Hwar får wan Öl at köpa.

Pügan.

Öl haer iagh at sälja tigh/
Om tu haer Penningar at tälja migh/
Efter tin Wilje iagh i Källaren går/
Sör Penningar tu skönt Lybest Öl får.

Här frjar en Köpman.

Jagh kommer til eder mün Jungfru Kära/
Och wil eder älska medh Dygd och Äbra/
Om i icke willen migh försma/
Tå stolen i en härligh Man få/
Som hafwer itt seitt Modh ther til/
Hwilket iagh dristigt säja wil/
Theslukes Penningar fult opp/
Sedan Bostap och myckit godt/
Hwilket woro försent vpräkna/
Eller på thenna stund vptekna/
Sedan så mycket Silfwer och Gull/
Snarest sage all Rum och Bistor full.

Jungfrun.

Thet är mycket ta medh Munnen ramlar/
Bäre på hwad sätt tu sådant församlar/
Kan see röswa/ rappa och luga/
Och ther mz Råtedomer vnder tigh truga.

Köpmannen.

Jagh plågar i Sion medh mitt Skep löpa
Ther mycket Gods både sälja och köpa/
Ther medh iagh Zustru och Barn söda kan/
Nu weten i hwad iagh är för en Man.

Jung

Jungfrun.

Jagh migh något betänkia må/
Innan två Dagar skolen i Swar så.

Köpmannen.

Hey lustigh wål an thet tor wål tags lagh/
Efter Jungfrun hafwer satt migh Dagh/
Wål kan iagh biida i Dagar två/
Kunde iagh ån tå Jungfrun så/
Men at iagh icke skal ledas wedh/
Skal iagh spørja vp Germund Smedh/
See han sitter här på en Oletroggh/
Och hafwer fylt sigh som een Soo.

Här komma the tilhopa.

Sitt i frëndh tu fule och swarte Smeder/
Jagh tör dubla medh tigh om alt tu åger.

Smeden.

Hey/ iagh hafwer seedt tigh för/
Om iagh sådant säja tör.

Köpmannen.

Ja kan see vthi Göttenborgh/
Eller och på Stockholms Torgh.

Smeden.

Ja thet satt tu i itt Zorehuus/
Och drack tigh ut godt pinkernus/
Thet stälte tu tigh såsom en padda/
Så at alla månde tigh begabba/
Och war som en drucken Drång/
Och lågh på Gatan i Skarn och Regn.
Och når tu gick aff Staden vth/
Tå bestest tu hwar endest Knunt.

Köpmannen.

Hey/ thet war tu som thet gjorde/
Zwillket iagh först i Går sporde/
Drick migh til medh tin Kopp/
Tu skal see iagh haer ån Modh i Kropp/
Ty nu är iagh både lustigh och gladh/
Ty iagh hafwer fast een Jungfrw i Dagh.

Smeden.

Hafwer tu icke förtä spordt/
Thet samma hafwer iagh giords.

Köpmannen.

Ach Germund min Käre Broor/
Jagh ingalunda thetta troor.

Smeden.

Troo man om tu troo wil/
Gudh gifwe migh samt Lycka ther til/
Jagh får een sådan hierteligh Kär/
At ingen skönare i Werlden är.

Köpmannen.

Hwad säger tu titt swarta Swän/
At tijn yppare än som mijn.

Smeden.

Sågh migh min Käre Broor/
Hwarest som tijn Kårest boor.

Köpmannen.

Mijn Kårest boor yppå een Os/
Hon heeter Margaretha så wänn een Mös.

Smeden.

Hafwer tu icke fört thetta förståt/
Then samma hafwer och lofwat migh gott.

Köpmannen.

Thet säger iagh ney til/
Jagh henne rätt nu förswara wil.

Smeden.

Hwad skal tu medh een skön Jungfrew/
Menar tu icke iagh är så godh som du.

Köpmannen.

Gaaf bort och sått tigh til at smida/
Tu orkar ännu länger ogiftt blifwa.
Och låt migh få henne som är rükter/
Wister hon migh hwar får hon en slükter.
Senast iagh til Tydskland drogh/
Samlade iagh Gods och Agodelar nogh.

Smeden.

Jagh plägar i min Smedja stå/
Och för mitt Arbete nogh Penningar få.

Köpmannen.

Tu plägar så länge på Kohlen blåsa/
Til thes tu orkar intet slåsa.

Smeden.

Emedan iagh blåås på min Kohl/
Så kyss tu mitt swarta Urshohl.

Köpmannen.

Thet wore rätt een möjeligh Saak/
At barfote Janen kysse tigh baak/
Jagh wil tigh i Sanning säija/
Nu manar iagh tigh medh min Wärja.

Smeden.

Ja iagh skal wäl medh tigh gå/
Tå skal iagh slå tigh allan blå/
Jagh sköter intet tin Wärja lång/
Jagh skal niupa tigh medh min Tång.

Köpmannen.

Ney wij wille icke hwar andra slå/
Vthan hädan til henne gå/
Swad behöfwes wij sloss och träta/
Hon kan wäl wår Saak vhrätta/
Wissertigh behagar hon heller migh/
An tigh som är så swart och leedh/
Menar tu Jungfrun haar tigh kär/
Ney dragh til Selfwetis och bliff ther/
Jagh troor wist tu hafwer warit ther för/
Medan tu är så swart i tin Nåsebor.

Smeden.

Swad säger tu förbannat Gäd/
Dragh tu tigt tin Peppersäck/
Och stilla tin leda och fula Mund/
Eller iagh skal laga honom annorlund.

Och

Och wil nu ey länger hålla fördragh/
Vthan gifwer tigh ut tappert Munslaghs.

Köpmannen.

Bält vp/ och wändt igen at slå/
Wij wilje hadan til Jungfrun gå/
Så så wij ther wetta försan/
Hwilken aff off hon wil hafwa til Man.

Köpmannen til Jungfrun.

Sitter i frjdh män sköne Jungfrw/
Zuru hafwen i eder berädt nu/
I Går stodh iagh widh edert Bord/
Gofwe migh Swar som wore godh Ord.

Smeden.

Tijgh tu tin förbannat Gåd/
Ther war iagh som the goda Swaren stå/
Och låt migh tala som något gode weet/
Medh tigh följer intet Beskedh.

Jungfrun.

Jagh sade i skolen båda i Dagar två/
Sedan skolen i mitt Swar så/
Käre på hwad Kun iagh ta war/
Når iagh gaff eder thetta goda Swar/
Tå måtte iagh wisseligh drömna/
Efter iagh ther icke kan ihugkomma/
Men willen i migh både så sant troo/
Jagh wil icke pissa warmt på eder Skoo/
Och ingen aff eder skal öfwer migh råda/
I må wål draga til Helsingis båda/
Och blifwa ther två portenårar/
Ty ingen aff eder iagh begårar.

Köpmannen.

Ach Gudh beware migh hwilken Jew/
Tu menar ingen är så godh som du/
Jagh tor gifwa tin hora Janen/
Menar tu icke iagh får en annen.

B

Smed

Smeden.

Ja når Sanen tager tøn Zora wedh/
Tå år iagh lijkwål en tapper Smedh/
Tu menar här min Ahra förspilla/
Altijdh får iagh een sådan Ketterbylla.

Köpmannen.

Hör käre Broor Germund Smedh/
Sättom oss til Bordet nedh/
Och görom oss både lustigh och gladh/
Wå så wål Zustru en annan Dagh.

Här frågar en Finne.

Kusa samra effter thet wari so taxi
At mino hälsa jumalari/
Mino kuta plåga runka/
Mino föra wackra punka/
Mino wara wackra kara/
Mino plå Tockholmis fara/
Mino wara wackra lechte/
Mino pekära Jungfew dil åchte/
Mino Ambar mino Wannor/
Mino föra wackra Bannor/
Mino Ambar mino Trugh/
Och hwad Rudh kuti mino Zugh.

Jungfrun.

Hwad skal iagh medh en Finne göra/
Eller hwad hafwer tu meer at föra/
Thet medh tu Zustru och Barn föda kan/
För ån iagh tager tigh til Man.

Finnen.

Kusa samra mino är Finne icke lemme/
Mino haer sult vp hemme/
Mino skal ser och tu kan koka/
Mino haer sult vp roka/
Mino haer sult vp Lest och Rote/
Tagh widh migh min Puppur söte.

Jungo

Jungfrun.

Jagh weet icke huru thet wara må/
Jagh tänker iagh kan ingen likare få/
Wisserligh Kommer thet i mitt Sinne/
At iagh tager widh thenna Sinne.

Sinnen.

Ja kusa samra migh swara och wäll/
Mino wara och myckit säll.
Mino haat Kärd och Krund/
Der dil Rött och Lest dil många Pund.

Jungfrun.

Jagh eder i sanning säga wil/
At iagh skal höra eder wisserligh til/
Och blifwa eder Zustru Kära/
Then stand wj i Werlden ära.

Sinnen.

Ja kusa samra rätt så/
Sino räcka Hand thet på.

Jungfrun.

Mjn Hand wil iagh eder gifwa/
At i Skolen min Käresta blifwa.

Sinnen.

Ja ja kan iagh först medh Jungfrun hylla/
Sedan skal iagh henne medh Mäst fylla/
Om tu wil wara Käresten män/
Så skal tu så äta Plokorffstin/
Så skal tu icke försnä/
Sedan dricka Watn på/
Sino skal äta Stampelatu och Käpla/
Tricka Watn och töra sigh Kladh/
Ja/ om tu hårdeliga förtryer/
Skal tu så thet feeta aff Tiärtampen tryper/
Tu skal wetta thet är Sinnelagh/
Ata Kofwor och Stampelatur hwar tagh/
Tbet är annat än steckt och sudic hafwa/
Tu skal wäl Stampelatur til gode taga/

Minno skal lära sino Släperumpa/
Medh Karpas och Tiärtampar punka/
Jagh skal lära tin gamla Zora/
Tu skal ingen ährligh Man tåra/
Tu haer så mången ährligh Man försnädt/
Men nu haer tu råtta Bara fått/
Som tigh kan lågkia i plöt hwar tagh/
Jte sådant Sinne hafwer iagh/
Tu skal wetta tu är Mull och Alka/
Tu lede förbannade Slampettaska.

Jungfrun.

O Gudh nåde migh arme Nös/
Aff Sorgen bliwer iagh wisseerligh döös/
Zade iagh thet förra sport/
Wisseerligh skulle thet wara ogjort/
Thet går rätt nu som alla mände spåå/
At iagh skulle ond Gifftermål få/
Efter iagh tyckte ingen wara min läke/
Ty mände iagh migh sielf beswäke/
Thet kan iagh sielf förfara/
At iagh skal altjdh medh eder wara/
Efter thet nu så gjordt är/
Så måste iagh hålla eder myckit fär/
Och wil eder ålka och åhra/
Then stund wij i Werlden ära.

Finnen.

Ja ja mino Puppur söra Bära/
Låt tigh intet så snart förfära/
Söra inga andra tolka/
Wij äre båda wackra folk.

Nu går Finnen vth och hon talat
thesse Ord:

Ach Gudh ach Gudh i Zögden boor/
See til min Graåt och Suckan stoor/
Mitt Samwet nu migh gnager så/
Gudh weet hwar iagh skal Trosten få/
Kmedan

Medan iagh fordom war så stält aff Sins/
Kände ingen godh til Makan min/
Til migh haer frjät mång åhrlich Karl/
Them iagh gaff spöf Ord och elakt Swar/
Sörst tilbödz migh en wällärd Man/
Ther iagh ey annat nu säja kan/
En Präst som wäl beläsin war/
Then en siddh Kappa på Arlarna baar/
På sitt Taal han snöpligh Swar fick/
Och ther medh vth ifrån migh gick/
Ach Prästen iagh ihugkommer än/
Präster plåga wara sådana Mån/
Som altjdh stilla trygg och säll/
Vthräta sitt Kall och Embete wäl/
Sigh ey til någon Luffsfahra begiswa/
Vthan hemma hoos Zustrun bliswa/
Nåring och födo them aldrigh felar/
Vtass åtskillige slags Perzelar.
Klockegjutaren then fromme Man/
Han icke heller min Gunst fan/
Vthan honom affwiste skamligh/
Then doch war Man at föda migh/
Och aldrigh är annat ånnu spört/
At Klockegjutare hafwa annat giordt/
An födt och klådt sijn Zustru Kåra/
Både medh Dygd Fromheet och Åhra.
Hoffmån wilja gärna bewara
Sitt Sådernes Land från Oroo och Fahra/
Swad Zustrun och Barn enhemma felar/
Han them aff sitt Vnderhåld meodelar.
Bönder/ Skomakare och Skräddare/
Lefwa altjdh stilla i free/
Medh sitt Handwærk hwar födo får/
Samt Smeden i sin Wærkstadh står/
Alla thesse hafwa råkeliga sin födo/
Sör sitt Arbete och stora Mådo/
Swad Kall nu i Werlden wara må/
Intet Kan Köphandel öfwergå/
B i q

The

The som äre så fulle och rike/
At the kanna ingen vara sin lifte/
Ach at iagh så låtsådigh war/
Then stund iagh gaff Köpman ond Swar/
Min Gudh/ min Gudh/ tu lefwer nu än/
Swar skal iagh nu så Tröst igen/
Som haer nefat thesse goda Herrar/
Skickelige Män och redelige Barlar/
Och i then staden vthwalt migh en/
Then som är suddigh och aldrigh reen/
Iagh war wist galin i mitt sinne/
Tå iagh togh för them en Barles Sinne/
Han war i förstonessöot i sin Mund/
Moot migh nu handlar han som en Sund/
Här hielper nu hwarcken Klagan eller Gråat/
Wå se nu icke Siljas åth.

Finnen.

Gudh förbanne tigh tu Zorakara/
Om mino håller tu fanners lara/
Mino stodh hemligh i then Wråå/
Och franneligh lysna på/
Zuru tu mino paktalar så kamligh/
Mino är lifte Barra öfwer tigh/
Mino tor ryckia vth min långa Bniff/
Och hugga honom i ett unga Luff.

Jungfrun.

Menar tu om tu migh ihjälslår/
Tu icke Höfwelen på Nackan får.

Finnen.

Ja/ ja Höfwele skal intet nappa migh/
Når iagh haer huggit Bniffwen i tigh/
Mino traar tigt som mino vara föra/
Så plåga andra Sinna föra/
Når the i Swerki haer illa Fiort/
Draga the til Finland fort/
Swem fræer tå them i Kån/
Så haer the Fiort för så Fiöra the än.

Ne

Nu hugger han henne meop / X nyfwen
och rymmer strax sin foos vth. Hon
faller neder och döör: Doch vthi sid-
sta Andedrächten talar hon thesse
Ord:

Nu haer iagh min rätta Löhn fått/
Som många haer bidit och förespått.

När hon är dödh blifwen/ bäres hon vter
Acen/ sedan beslutar Epilogista.

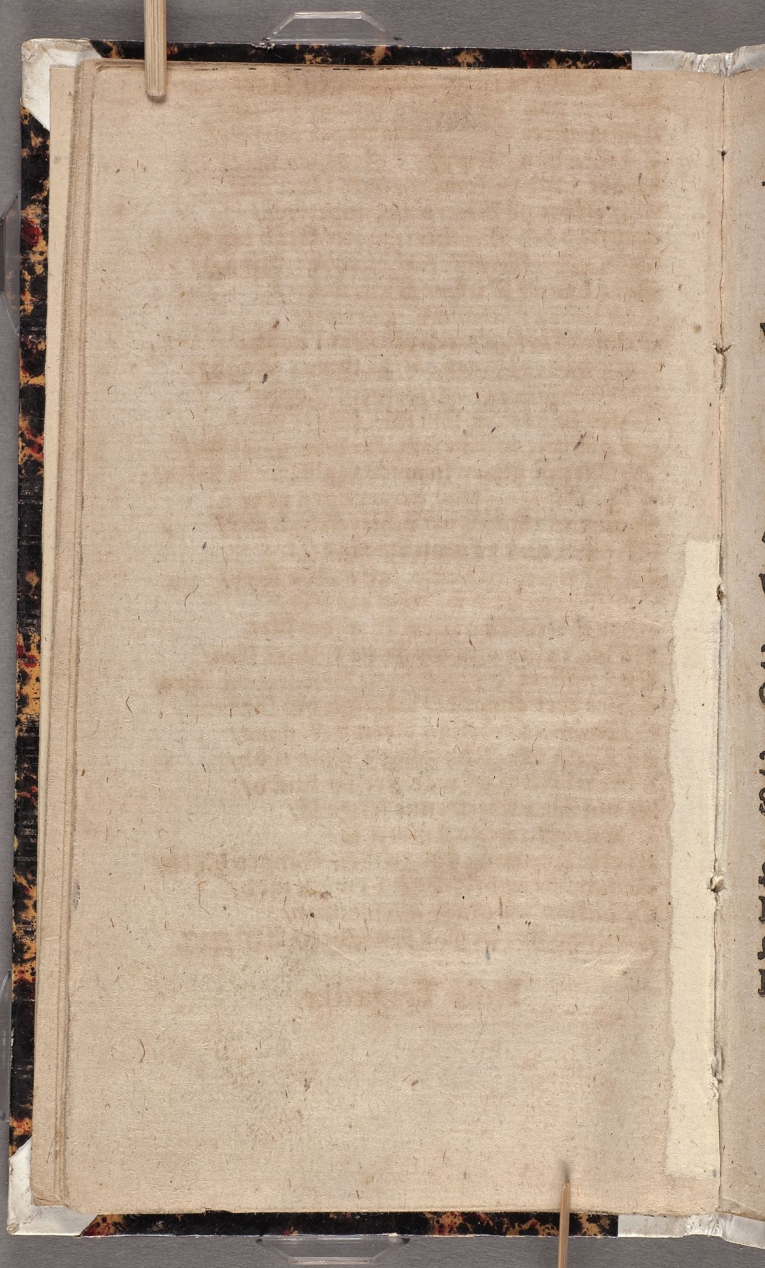
EPILOGUS.

Ledle/ Wördige/ wüße Män/
Samt hwar råtskaffens Vngerswän/
Matroner dygderike/ gudfruchtige/
Jungfruer Eherborne/ fromme och tuchige/
Qwinna som Man hwar i sin stadh/
Swar efter sin Wårde/ Stand och Gradh.
Gudz faders Gunst och ewiga Nåde/
Ware medh eder i Rådth. och Dåde/
Och eder beware altjdh wål/
Ifrån all Skada til Ljff och Siäl:
Så kan iagh ey vthan stoor Devotion,
Berömma och lofwa hwar en person/
Som off haa bewijst then höga Abta/
Sigh welat på Acten præsentera,
Wij tackom och samuligen höge och låge/
Som på vårt Spel nu hörde och såge/
Och tåctes off medh Tolemodh höra/
Thes wij kunde Spelet til ända föra/
Wij flinoms medh Abta eder igen/
Som wederbör/ tacksamme hwar och en/
Wij hafwom thet giordt som wij haa förmått/
Wij hoppes hwart Barn haer then förstått/
B iij Doch

Swad frucht man skal medh sigh hemsföra/
Och til hwad ände wij hafwe speelt/
Wårt Upsått ey må slå off feelt/
Man wil thet på thet kortheste falla/
Och newiligen medh såå Ord framställa:
Huru som Högfård then slemme Last/
Sörförer i grund then hon haar antast/
Qwinna och Man/ högh/ ring och lägh/
Som man rätt nu på stunden sågh/
Som vthi en Spegel Flaar och Kläär/
Swad hände medh thenna Margaretha här/
Om hwilken wij hafwa talat nu/
Som war en så stält och spost Jungfru/
Hon tyckte sigh icke wara een Qwinna/
Vthan bland Jungfrur een stält Gudinna/
Och meente sigh wara så högh een Möd/
Som näpligen skulle aff Weriden döo/
Och lät ingen Man wara sin ljfa/
Ty mände hon sigh och sielff beswijfa/
Här fröjar til henne mång åhrlich Man/
Them hon bespottar hwar i sitt Stand/
Hon gifwer them alla slemachtigh Mund/
Theras Åhra betrachtar hon ingalund/
Hon spände sijn Ögon i Högden bort/
Hon tänkte långt fram men thet bleff kort/
Hon meente sigh så en aff Furstligh Stamm/
Sidst kommer en Tölpers snygandes fram/
Then hon måst' anamma i Sång och Såtes/
Ty blifwer thet aff itt ömkeligit Läte/
På sidston medh stoor Trätta och Büff/
Warder hon qwitt sitt ynga Luff/
Medh Jämmer Sorgh och Alende/
Tager så råt en ömkeligh ände.
Therfore i Pügor och Jungfruger alla/
Läter eert Högmodh och Spostheet falla/
Warex ey Högstora i edert Sinne/
Som thenna war som togh en Sinne/

Ty mängen så efter Wäplingen faar/
 Til thes han wåhåndes fastnar i Star/
 Mång efter Siustiårnan gapar och seer/
 Til thes han går stupa i Groopen neer/
 Troor niigh fullkomligh iagh råder eer/
 Och stådje på hennes Exempel seer/
 Högfärd och Ståltheet/ spott Mod och Taal/
 Sins lüktes föracht/ förde henne i Qwaal/
 Hade hon ey så högmodigh warit/
 Hon hade ey sådana Ofärd farit/
 Ordspråket säges/ och offta sant nogh:
 Halff bätter i Zandom/ än heelt i Hogh/
 Inbilning stoor/ och förwetit Zopp/
 Faller snart neer som thet stüger opp/
 Så går thet wål än som thet haat gått förr/
 Alltjdh går Spott hem för Spottarens Dörr/
 Högmodh för Fallet gemenligen går/
 Som vthi Gudz Ord vthtryckeligh står/
 Exempel ther på man Klarliga seer/
 Aff Drotningen Vasthi och andra fleer/
 Swilka vpråkna wål wore wårdt/
 Men Bortheeten höra är allom kært.
 Så låter eder alla Sachmodigheet lära/
 Tuchtigheet/ blygsamheet/ Bystheet och åhra/
 Håller eder ödmuik/ wånligh och fromma/
 Så funnen i redeliga Mån bekomma/
 Så Lycka och Framgång i allan tjdh/
 Ther til Zielp aff wår Frelsar bljdh/
 At wå här i Werldenne lefwa så/
 At wå thet ewiga Ljfwet få/
 Medh Änglarna siunga then Sängen bljdh/
 Heligh/ Heligh/ Heligh i ewigh tjdh/
 Ty tackom nu Gudh allesamman/
 Swilkom see Prijs i Ewigheet/ AMEN.

Finis Tragædiæ.

Colloquium cum quodam
Mendico,

*Reverende, Reverende: Honora-
tissime, respectissime, indignissime*

Dn. S T E M E S,

Venio te salutatum salutare, & ad sa-
lutandum, petitum abs te petere,
ad petendum aliquid parum.

H Vad ästu för en Man?
Homo antiqvâ virtute & fide.

Hwadän kommer tu?
Venio Roma, tendo Witebergam, vi-
vo Athenis.

Aff hwad Landskap är tu?
Genere Andria, natione Syrus, patria
Lesbius.

Aff hwad Släkte ästu?
Samia mihi mater fuit, ea habitabat
Rhodi.

Leswer tin Fader än?
Dormit securè.

Hwar bleff tin Fader dödh?
Est locus in carcere quod Tullianum
appellatur.

An

An tijn Moder hwat är hon?

Scicilia mihi prædæ & quæstui fuit.

Ästu giffter?

Uxorem duxi, libertatem vendidi.

Är tijn Hustru stoor Qwinna?

Sesqvipidem, quam tu longior.

Förklifas tu och tijn Hustru wäl?

Ut quimus, quando ut volumus non licet.

Sloß intet tu och tijn Hustru tilhopa?

Durus nodus, durum requirit cuneum.

Huru går thet til när i sloß?

Ego doleo, illa ringitur.

Huru kommer thet til i sloß?

Ex vocalibus conflantur diphthongi.

När hon slår tigh / slår tu intet igen?

Interrogativum & Redditivum casu convenire debent.

Tu skulle liffwäl förbarma tigh öfwer henne.

Nemini misereri certum est, quando mei nemo miseret.

Hwem hafwer förde tigh och tijn Hustru tilsamman?

Conjunctio aut similes. dictiones jungit, aut orationem orationi at-textit,

Hafa

Hafwer ejn Hustru eljest gode Verdm?
Laudatur ab his, culpatur ab illis.

Tu hafwer inga Kläder på tigh/ tu må-
ste wist wara later?

Otium multa mala docet adolescen-
tes.

Eller ästu så girigh/ at tu intee nåns lö-
på tigh Kläder?

Paulus avaritiam radicem vocat o-
mnium malorum.

Eller hafwer tu förflöst tjna Kläder i
Horehuus?

Voluptate homines, capiuntur ut ha-
mo pisces.

Tu måste wara en inbunden Skall/ thet
iagh förstår off titt Swar?

Neqvam Adjectivum est, & generis
omnis, utroq; numero indiclina-
bile.

Hwad är thet tu hafwer at bära?

Paupertas, plebs, gaza, magna fames
contagio labes.

Talio cum tussi:

An om någor slår tigh ihjäl?

Cive vivimus cive morimur Domini
sumus.

An om iagh tager ifrån tigh thet tu haf-
wer/hwad wil tu så bära tigh äch?

Quod

Quod tibi non vis fieri, alteri ne feceris.

Hwad/ troor tu migh intet ther om?

Quo quis est vir melior eo difficilius,
alios improbos esse suspicatur.

Hafwer tu någorstådes studerat?

Athenis Cratippum audiui.

Tu måste nu wara en høglård Man?

Peritus lingvæ Latinæ, rudis Græcarum
literarum.

Tu wil nu wål blifwa en Swebst?

Non equidem tali me dignor honore.

Käre sågh migh forcelligen hwad en åst
för en Man?

Patiens inedia, appetens alieni, profusus sui.

Men hwad troor tu iagh år för Man?

Vir magni consilij, liberalis pecuniæ
& similia.

Ther hafwer tu en Penning/ gack ther
medh tin wåggh.

Ago, habeo, refero tibi magnas gratias,
summas gratias, grandissimas gratias,
maximas gratias, Cæsar, Rex, Marchio, Dux, Baro, Nobilis,
Magister, Burustice, Bengel.